

VENTIL ODMEVNE KOMORE

Morda veste, kdo sta Julien Alfred in Thea LaFond? Osebi, pri nas znani ali manj znani, vsekakor pa izločeni iz dosega lokalnih medijev, ki bi objavljali njune dosežke, saj so za nas morda nepomembni in irelevantni. Kot da smo zaprti v komoro omejenih informacij, kjer nam mediji s širokim izborom vsebin sicer širijo znanje in vplivajo na oblikovanje osebnih mnenj, pa so vendarle ta odvisna od naših interesov ter pričakovanj, katere vrste informacij od medijev pričakujemo in si jih želimo slišati.

Medij bo torej dosegel bralca samo, če bo vsebina vsaj približno sodila v njegov mnenjski in interesni okvir. Pri današnji zasičenosti medijskega prostora se namreč bralci enostavno izognemo tistim, ki nas ne zanimajo, in spremljamo samo medije po našem okusu. Posamezniki smo pogosto ujetniki družbenega koncepta homofilije, ki predstavlja našo težnjo, da se povezujemo z ljudmi, ki so nam podobni po določenih lastnostih, kot so prepričanja, vrednote, zanimanja ali socialni status. Putnam v svoji knjigi »Bowling Alone: The Collapse and Revival of American Community« opozarja, da širjenje medijev, tudi tradicionalnih, ki so se razvili v smeri specifičnih interesov, omejuje socialno povezanost v skupnosti in služijo samo še za potrjevanje svojih pogledov. S pojavom in širitvijo spleta pa se je pojavil še prej nesluten informacijski in mnenjski kaos, ki sta ga Marshall Van Alstyne in Erik Brynjolfsson poimenovala kar kiber balkanizacija. Oblikovalo se je namreč veliko število izoliranih skupnosti enako mislečih posameznikov, ki jih združujejo teorije zarot, sovraštvo do določenih skupnosti, militantnost in podobno. Sociologi zdaj prav te

pojave navajajo kot pglavitne vzroke za polarizacijo v družbi, netolerantnost in konfliktnost na načine, ki jih v zgodovini še ni bilo.

Revija Ventil je znanstveno-strokovna revija, ki v večini privlači tehnično podkovanе bralce. Poleg informiranja o dosežkih podjetij in inštitucij znanja ter njihovem sodelovanju Ventil po svoji vlogi tudi soustvarja t. i. odmevno komoro (echo chamber) na področju tehnike, ki predstavlja medijski prostor podobno mislečih ljudi in sorodnih idej. Čeprav predstavniki tehničnega kadra zavzemamo celoten spekter karakterjev in ideoloških nians, razmišljamo pri določenih odzivih in načinu reševanja problemov podobno. Kot je to po eni strani pozitivno pri nadaljnjem širjenju znanja in izkustev, se pri čezmerni širitvi istih stališč po naši odmevni komori, kjer uživamo ob poslušanju "odmevov" somišljenikov, to izkaže za škodljivo. Svoja razmišljanja tako namreč dojemamo kot edino veljavne principe, ki poganjajo svet. Vsaka odmevna komora bi zato morala imeti ventil, preko katerega bi prostor idej prezračili ter omogočili posameznikom v njih spoznavati, da obstajajo še druge skupnosti in drugačni principi.

Ustvarjanju odmevnih komor je močno podvrženo poročanje v športu in s tem povezano navijaštvo. Medijska odmevnost olimpijskih uspehov Andreje Leški, Tonija Vodiška in Janje Garnbret pri nas navdajajo s ponosom tudi tiste, ki še pravil njihovih športov ne poznajo prav dobro, kaj šele, da bi doumeli neizmeren trud športnikov. A takšen ponos ne seže čez meje države, saj uspehe naših športnikov zunaj zaznajo samo tisti, ki jih določen šport zares zanima; v času olimpijade sem bil v ZDA in v ameriških medijih uspehi naših junakov niso bili izpostavljeni, ker imajo pač svoje. V ameriški športni odmevni komori je bilo namreč takšnih uspehov kar 126, zaradi česar so bili bolj kot na individualne uspehe svojih športnikov ponosni na to, da so zbrali več kolajn kot Kitajci. Izjema je bila telovadka Simone Biles s štirimi kolajnami; ljubitelji količinskega vrednotenja bi dejali, da je škoda,

da za športno plezanje ne podeljujejo posebej medalj za balvane in težavnost, saj bi bila v tem primeru Janja z dvema kolajnoma samo dvakrat slabša od Simone in ne štirikrat slabša, kot je sedaj.

Slednje sklepanje nazorno pokaže na to, kako krivično in žaljivo je lahko podajanje mnenj o področjih, na katera se ne spoznamo. Ne le v športu, tudi v tehniki in drugih družbenih področjih določen dosežek ni sam po sebi nič manj vreden samo zato, ker morda na drugi strani sveta obstaja soroden pomemben dosežek. Revija Ventil s svojim obveščanjem lahko predstavlja vlogo ventila naše odmevne komore in s tem pripomore k večjemu razumevanju družbenih področij in njihovega medsebojnemu spoštovanju.

Bralec bi najbrž domneval, da na začetku omenjeni osebi navajamo v reviji Ventil zaradi zaslug za tehnično inovacijo ali znanstveni dosežek. V resnici pa sta Julien Alfred in Thea LaFond atletinji iz Svete Lucije in Dominike, ki sta v Parizu v teku in troskoku osvojili prvi olimpijski medalji v zgodovini – in to kar zlata – za svoji karibski državici, veliki kot Prekmurje. Vsaka skupnost ima svoje junake, na katere je lahko upravičeno ponosna, in majhnosti te skupnosti ne zmanjšuje vrednosti njihovih dosežkov. Ventil daje priložnost predstavitvi rezultatov aplikativnih raziskav na univerzah in inštitutih ter raziskovalno-razvojnih dosežkov v industriji, ki svoje izdelke uveljavlja v neizprosni konkurenci svetovnega trga. Novo uredništvo revije bo spodbujalo trend širitve aktualnih vsebin in tehničnih področij, ki se je vzpostavil že pod dolgoletnim urednikovanjem prof. Tuška, s čimer bomo skušali doseči širši krog bralcev, ki bodo spremljali dosežke podjetij, razvidne iz njihovih izdelkov. Pri tem bodo spoštovanja vredne tudi novosti majhnih podjetij in raziskovalnih skupin, saj bogatijo zakladnico tehničnih znanj z nišnimi rešitvami. Bralci Ventila pa predstavljajo skupnost, ki bo dosežke z zanimanjem spremljala in bila nanje upravičeno ponosna.

Miroslav Halilović